

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پیراپزشکی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : اصول کمک های اولیه

ترم و سال تحصیلی: نیمسال اول ۹۹-۹۸

مدرس : افشین گودرزی

تعداد و نوع واحد: (۵ / نظری - ۵ / عملی)

درس پیش نیاز: تشریح و فیزیولوژی

زمان ارائه درس : شنبه ها و دوشنبه ها ۱۸-۱۶

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: : شنبه ها ۱۶- ۱۵

مخاطبان: دانشجویان ترم چهارم کارشناسی پیوسته هوشبری

هدف کلی:

فراگیری اصول و روشهای کمک رسانی و کسب مهارتهای لازم در برخورد اولیه با بیماران اورژانسی در فوریتهای پزشکی در محل حادثه ، قبل و حین انتقال به مراکز درمانی.

اهداف کلی جلسات نظری :

- ۱- آشنایی دانشجویان با شرایط بحرانی ، مشخصات و خصوصیات فرد امدادگر و بررسی و شناخت بیمار آسیب دیده ،وظایف اخلاقی در خدمات پیش بیمارستانی،کنترل شرایط پرسترس ،ترياز پیش بیمارستانی.
- ۲ - آشنایی دانشجویان تعاریف ومفاهيم ایست قلبی - تنفسی ، علل ایست تنفسی ، علل وانواع انسداد راه هوایی ، مراحل احیاء قلبی - ریوی پایه (BLS) ، مانورهای باز کردن راه هوایی وروشهای تنفس مصنوعی در بزرگسالان ، اطفال و نوزادان
- ۳- آشنایی دانشجویان با تعاریف وعلل و علائم ایست قلبی ،نحوه انجام ماساژ قلبی واقدامات اولیه جهت تثبیت وبرقراری گردش خون و استفاده از دفیبریلاتور خارجی خودکار در نوزادان ،کودکان، بزرگسالان و زنان باردار.
- ۴ - آشنای دانشجویان با تعریف زخم ،انواع زخم و روشهای مراقبتي در هریک از آنها ،تعاریف خونریزی ،انواع خونریزی و اقدامات اولیه در مصدوم دچار قطع عضو وخونریزی.
- ۵ - آشنایی دانشجویان با تعریف ، اتیولوژی و علائم انواع شوک ، و اقدامات اولیه در بیمار دچارشوک
- ۶- آشنایی دانشجویان با تعاریف ،دسته بندی ،علل ،علائم و اقدامات اولیه در شکستگی ها ،در رفتگی ها و انواع آسیب های عضلانی
- ۷- آشنایی دانشجویان با مهارتهای کمک های اولیه شامل انواع پانسمان و بانداژ زخم و آتل گذاری وانواع آتل ها
- ۸- آشنایی دانشجویان با تعاریف ،علل ،علائم و اقدامات اولیه در فوریتهای محیطی مربوط به گرما وسرما(گرمزدگی ،آفتاب زدگی ،سرما زدگی و یخ زدگی،غرق شدگی و برق گرفتگی)
- ۹- آشنایی دانشجویان با تعاریف ،اتیولوژی ،دسته بندی ،علائم و اقدامان اولیه پیش بیمارستانی در انواع سوختگی(حرارتی ،شیمیایی ،الکتریکی و..)
- ۱۰ - آشنایی دانشجویان با تعاریف ، دسته بندی ، علائم بالینی ، عوارض و اقدامات اولیه در انواع مسمومیت ودرمانهای اولیه در در مسمومیت با مونوکسید کربن و سموم خوراکی
- ۱۱- آشنایی دانشجویان با تعاریف ، علائم ، عوارض و اقدامات اولیه در نیش حشرات و مار گزیدگی
- ۱۲ - آشنایی دانشجویان با انواع روشهای حمل مصدوم در شرایط پیش بیمارستانی

۱- آشنایی دانشجویان با شرایط بحرانی ، مشخصات و خصوصیات فرد امدادگر و بررسی و ارزیابی بیمار در شرایط پیش بیمارستانی دانشجو قادر باشد:

۱-۱- در یک پاراگراف شرایط بحرانی را بیان نماید.

۱-۲- خصوصیات فرد امدادگر را بیان نماید.

۱-۳- مراحل بررسی و شناخت بیمار آسیب دیده را بیان نماید.

۱-۴- روش ثبت وقایع قبل از مراجعه به بیمارستان را توضیح دهد.

۱-۵- وظایف اخلاقی پرسنل درمانی در خدمات پیش بیمارستانی بیان کند.

۱-۶- روش کنترل شرایط پراسترس را در موارد اورژانس توضیح دهد.

۱-۷- موانع و مشکلات موجود در بررسی بیمار در شرایط اورژانس را بیان نماید.

۱-۸- تریاژ به روش ابتدایی، استارت و جامپ استارت را شرح دهد.

۲- آشنایی دانشجویان تعاریف و مفاهیم ایست قلبی _ تنفسی ، علل ایست تنفسی ، علل و انواع انسداد راه هوایی ، مراحل احیاء قلبی _ ریوی پایه (BLS) ، مانورهای باز کردن راه هوایی و روشهای تنفس مصنوعی در بزرگسالان ، اطفال و نوزادان

۲-۱- ایست قلبی - تنفسی را در یک جمله تعریف نماید.

۲-۲- علل ایجاد کننده ایست تنفسی در بزرگسالان ، اطفال و نوزادان را بیان نماید.

۲-۳- علائم ایست قلبی - تنفسی را نام برد.

۲-۴- علل انسداد راه هوایی را نام برد.

۲-۵- انواع انسداد راه هوایی را بیان نماید.

۲-۶- مراحل احیاء قلبی - ریوی در بزرگسالان ، اطفال و نوزادان را بیان نماید.

۲-۷- انواع مانورهای راه هوایی را بیان نماید.

۲-۸- انواع روشهای تنفس مصنوعی را توضیح دهد.

۲-۹- نحوه انجام تنفس مصنوعی در نوزادان ، اطفال و بزرگسالان را شرح دهد.

۲-۱۰- تغییرات احیاء قلبی در پروتکل ۲۰۱۰ نسبت به پروتکل ۲۰۰۵ بیان نماید.

۳- آشنایی دانشجویان با تعاریف و علل و علائم ایست قلبی ، نحوه انجام ماساژ قلبی جهت تثبیت و برقراری گردش خون در نوزادان کودکان و بزرگسالان و زنان باردار.

دانشجو قادر باشد:

۳-۱- ایست قلبی را در یک جمله بیان نماید.

۳-۲- علل ایجاد کننده ایست قلبی در بزرگسالان ، اطفال و نوزادان را بیان نماید.

۳-۳- علائم ایست قلبی را نام برد.

۳-۴- نحوه انجام ماساژ قلبی در نوزادان ، اطفال ، بزرگسالان و زنان باردار را شرح دهد.

۳-۵- نحوه تناسب بین تعداد تنفس و ماساژ را در احیاء یک نفره در نوزادان ، اطفال و بزرگسالان را شرح دهد.

۳-۶- نحوه تناسب بین تعداد تنفس و ماساژ را در احیاء دو نفره در نوزادان ، اطفال و بزرگسالان را شرح دهد.

۴- آشنایی دانشجویان با تعریف زخم ، انواع زخم و روشهای مراقبتي در هریک از آنها ، تعاریف خونریزی ، انواع خونریزی و اقدامات اولیه در مصدوم دچار قطع عضو و خونریزی.

دانشجو قادر باشد:

۴-۱- زخم را در یک جمله تعریف نماید.

۴-۲- انواع زخم را برحسب مکانیسم ایجاد کننده آنها دسته بندی نماید.

۴-۳- روشهای مراقبتي و اقدامات اولیه در هر یک از انواع زخم را شرح دهد.

۴-۴- خونریزی را در یک جمله تعریف نماید.

۴-۵- انواع خونریزی را دسته بندی نماید

۴-۶- اقدامات اولیه جهت کنترل خونریزی در هر یک از انواع خونریزی را شرح دهد.

۴-۷- اقدامات اولیه درمانی در بیمار دچار خونریزی ناشی از قطع عضو را بیان نماید.

۴-۸- اقدامات اولیه درمانی در بیمار دچار خونریزی از چشم را بیان نماید.

۴-۹- اقدامات اولیه درمانی در بیمار دچار خونریزی ازبینی را بیان نماید.

۴-۱۰- اقدامات اولیه درمانی در بیمار دچار خونریزی از گوش را بیان نماید.

۵- آشنایی دانشجویان با تعریف ، اتیولوژی و علائم انواع شوک ، و اقدامات اولیه در بیمار دچار شوک دانشجوی قادر باشد:

۵-۱- شوک را در یک جمله تعریف نماید.

۵-۲- انواع شوک را دسته بندی نماید.

۵-۳- تعاریف ، اتیولوژی ، علائم و اقدامات فوری در شوک هیپوولومیک را بیان نماید.

۵-۴- تعاریف ، اتیولوژی ، علائم و اقدامات فوری در شوک عفونی را بیان نماید.

۵-۵- تعاریف ، اتیولوژی ، علائم و اقدامات فوری در شوک آنافیلاکتیک را بیان نماید.

۵-۶- تعاریف ، اتیولوژی ، علائم و اقدامات فوری در شوک عصبی را بیان نماید.

۵-۷- تعاریف ، اتیولوژی ، علائم و اقدامات فوری در شوک قلبی را بیان نماید.

۶- آشنایی دانشجویان با تعاریف ،دسته بندی ،علل ،علائم و اقدامات اولیه در شکستگی ها ،در رفتگی ها و انواع آسیب های عضلانی دانشجوی قادر باشد:

۶-۱- شکستگی را در یک جمله تعریف نماید.

۶-۲- انواع شکستگی را بر حسب مکانیسم آسیب دسته بندی نماید.

۶-۳- علائم شکستگی را بیان نماید.

۶-۴- اقدامات اولیه در انواع شکستگی را توضیح دهد.

۶-۵- در رفتگی را در یک جمله تعریف نماید.

۶-۶- علل ایجاد کننده دررفتگی را بیان نماید.

۶-۷- علائم دررفتگی را نام ببرد.

۶-۸- اقدامات اولیه در دررفتگی را شرح دهد.

۶-۹- آسیبهای عضلانی را تعریف نماید.

۶-۱۰- علائم انواع آسیبهای عضلانی را شرح دهد.

۶-۱۱- اقدامات درمانی اولیه در آسیبهای عضلانی را شرح دهد.

۷- آشنایی دانشجویان با مهارتهای کمک های اولیه شامل انواع پانسمان و بانداز زخم و آتل گذاری دانشجوی قادر باشد:

۷-۱- پانسمان را در یک جمله تعریف نماید.

۷-۲- انواع پانسمان را دسته بندی نماید.

۷-۳- وسایل مورد نیاز جهت انجام پانسمان را لیست کند.

۷-۴- روش انجام پانسمان را شرح دهد.

۷-۵- بانداز را تعریف نماید.

۷-۶- انواع بانداز را نام ببرد.

۷-۷- روش انجام بانداز را شرح دهد.

۷-۸- انواع آتل را نام ببرد.

۷-۹- اصول آتل گیری را شرح دهد.

۸- آشنایی دانشجویان با تعاریف ،علل ،علائم و اقدامات اولیه در فوریتهای محیطی مربوط به گرما و سرما(گرمزدگی ،آفتاب زدگی ،سرما زدگی و یخ زدگی ، غرق شدگی و برق گرفتگی) دانشجوی قادر باشد:

۸-۱- انواع اورژانس های محیطی را ذکر نماید.

۸-۲- گرما زدگی را در یک جمله تعریف نماید.

۸-۳- انواع گرمزدگی را شرح دهد.

- ۴-۸-علائم و نشانه های گرم‌زدگی را بیان نماید.
- ۵-۸-اقدامات اولیه را در گرما زدگی شرح دهد.
- ۶-۸-آفتاب زدگی را در یک جمله تعریف نماید.
- ۷-۸-علائم و نشانه های آفتاب زدگی را بیان نماید.
- ۹-۸-اقدامات اولیه در آفتاب زدگی را در شرح دهد.
- ۱۰-۸-سرما زدگی را در یک جمله تعریف نماید.
- ۱۱-۸-علائم و نشانه های سرمازدگی را بیان نماید.
- ۱۲-۸-اقدامات اولیه را در سرما زدگی شرح دهد.
- ۱۳-۸-یخ زدگی را در یک جمله تعریف نماید.
- ۱۴-۸-علائم و نشانه های یخ زدگی را بیان نماید.
- ۱۵-۸-اقدامات اولیه را در یخ زدگی شرح دهد.
- ۱۶-۱-اقدامات اولیه در غرق شدگی را بیان نماید.
- ۱۷-۱-اقدامات اولیه در برق گرفتگی را بیان نماید.

۹- آشنایی دانشجویان با تعاریف ،اتیولوژی ،دسته بندی ،علائم و اقدامات اولیه پیش بیمارستانی در انواع سوختگی(حرارتی ،شیمیایی ،الکتریکی و..)

دانشجو قادر باشد:

- ۱-۹-سوختگی را در یک جمله تعریف نماید.
- ۲-۹- مکانیسم های ایجاد کننده سوختگی را نام ببرد.
- ۳-۹- طبقه بندی سوختگی براساس عمق را فهرست کند.
- ۳-۹- فاکتورهای تعیین کننده شدت سوختگی را نام ببرد.
- ۴-۹-علائم و نشانه های بالینی عمومی در سوختگیها را بیان نماید.
- ۵-۹- علائم و نشانه های بالینی در سوختگیها ی حرارتی را بیان نماید.
- ۶-۹- علائم و نشانه های بالینی در سوختگیها ی ناشی از مواد شیمیایی را بیان نماید.
- ۷-۹- علائم و نشانه های بالینی در سوختگیها ی الکتریکی را بیان نماید.
- ۸-۹- نحوه تعیین درصد سطح سوختگی در بالغین را بیان نماید.
- ۹-۹- نحوه تعیین درصد سطح سوختگی در اطفال را بیان نماید.
- ۱۰-۹- اقدامات فوری در هریک از انواع سوختگی را شرح دهد.

۱۰- آشنایی دانشجویان با تعاریف ، دسته بندی ، علائم بالینی ، عوارض و اقدامات اولیه در انواع مسمومیت و درمانهای اولیه در در

مسمومیت با مونوکسید کربن و سموم خوراکی

دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۰- سم را در یک جمله تعریف نماید.
 - ۲-۱۰- انواع روشهای ورود سم به بدن را بیان نماید.
 - ۳-۱۰- مسمومیت را در یک جمله تعریف نماید.
 - ۴-۱۰- علائم بالینی مهم در هریک از انواع مسمومیت را بیان کند.
 - ۵-۱۰- روش ارزیابی بیمار دچار مسمومیت را بیان کند.
 - ۶-۱۰- علائم بالینی ، در مسمومیت با مونوکسید کربن را بیان نماید.
 - ۷-۱۰- اقدامات درمانی اولیه در مسمومیت با مونوکسید کربن را بیان نماید.
 - ۸-۱۰- علائم بالینی ، در مسمومیت با سموم خوراکی را بیان نماید.
 - ۹-۱۰- اقدامات درمانی اولیه در مسمومیت با سموم خوراکی را بیان نماید.
- ## ۱۱- آشنایی دانشجویان با تعاریف ، علائم ، عوارض و اقدامات اولیه در نیش حشرات و مار گزیدگی
- ### دانشجو قادر باشد:
- ۱-۱۱- گزیدگی توسط حشرات را تعریف نماید.

- ۱۱-۲- علائم بالینی در گزیدگی بوسیله حشرات را شرح دهد.
- ۱۱-۳- اقدامات اولیه در مسمومیت ناشی از گزش حشرات را بیان کند.
- ۱۱-۴- مار گزیدگی را تعریف نماید.
- ۱۱-۵- علائم بالینی در مار گزیدگی را شرح دهد.
- ۱۱-۶- اقدامات اولیه در مسمومیت ناشی از مار گزیدگی را بیان کند.
- ۱۱-۷- روش تمایز گزش سمی و غیر سمی را در مار گزیدگی بیان کند.
- ۱۱-۸- نحوه برخورد با شوک آنافیلاکسی را بیان نماید.
- ۱۲- آشنایی دانشجویان با انواع روشهای حمل مصدوم در شرایط پیش بیمارستانی دانشجوی قادر باشد:

- ۱۲-۱- اصول کلی جابجایی و حمل مصدوم را توضیح دهد.
- ۱۲-۲- روشهای حمل مصدوم در شرایط اورژانسی را فهرست کند.
- ۱۲-۳- روشهای حمل مصدوم در شرایط فوری را فهرست کند.
- ۱۲-۴- روشهای حمل مصدوم در شرایط غیر اورژانسی را فهرست کند.
- ۱۲-۵- انواع برانکارد و موارد استفاده آنها را نام ببرد.

منابع برای مطالعه :

- ۱- استاجی، زهرا و توفیقیان، طاهره. کمکهای اولیه. انتشارات نشر جامعه نگر با همکاری نشر سالمی. تهران: آخرین چاپ.
- ۲- بلدسو، برایان؛ پورتر، رابرت؛ چرمی، ریچارد. اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی. گروه مترجمین. انتشارات سیمین دخت، تهران: چاپ آخر
- ۳- توفیقی، فرشید. کمک های اولیه و امداد. انتشارات رهپویان، قم: آخرین چاپ.
- ۴- بلدسو، برایان؛ پورتر، رابرت؛ چرمی، ریچارد. اورژانس های طبی پیش بیمارستانی پایه. گروه مترجمین. انتشارات سیمین دخت، تهران: چاپ آخر
- ۵- مجیدی، سید علی؛ اصغر نیا، کتاب جامع اورژانس ها. انتشارات جامعه نگر، تهران: چاپ آخر.
- ۶- جلالی مژده، حضرتی مریم. آموزش کمک های اولیه. نشر فرهنگ روز، تهران: ۱۳۸۸. (مجمع سنت جان، انجمن سنت آندروز، برتیش رد کروز).
- 7-Helen Mary Perdita. A Text Book of First Aid. Latest ed.
- 8-Joseph J.Mistovich, Keith J, Brent Hafen. Prehospital Emergency Care. . Latest ed
- ۷-http://circ.ahajournals.org/ by guest on October 17, 2015.
- ۸-Monica E. Kleinman, Erin E. Brennan, Zachary D. Goldberger, Robert A. Swor & et al. Adult Basic Life Support and Cardiopulmonary Resuscitation Quality: 2015 American Heart Association Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. *Circulation*. 2015; 132:S414-S435.doi: 10.1161/CIR.0000000000000259.
- ۹-Mark S. Link, Lauren C. Berkow, Peter J. Kudenchuk, Henry R. Halperin & et al. Adult Advanced Cardiovascular Life Support: 2015 American Heart Association Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. *Circulation*. 2015; 132:S444-S464.doi: 10.1161/CIR.0000000000000261.

سخنرانی ، همراه با پرسش و پاسخ ، بحث گروهی در خصوص تجارب عملی در کمک های اولیه و سناریو سازی
 رسانه های آموزشی

وایت برد، ویدیوپروژکتور ، اسلاید ، فیلم

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	شفاهی	۱۰	۹۸/۸/۲۵ و ۹۸/۷/۶	۱۶-۱۸
آزمون میان دوره	کتبی	۲۰	۹۸/۸/۴	۱۶-۱۸
آزمون پایان ترم	کتبی	۶۰	۹۸/۱۱/۷	۱۳:۳۰ - ۱۵:۳۰
حضور فعال در کلاس	حضور و غیاب و بحث گروهی	۵	----	----
تکالیف دانشجوی	ارائه تحقیق	۵	تا پایان ترم	----

مقررات درس و انتظارات از دانشجو :

از دانشجویان عزیز انتظار می رود که با توجه به اهمیت و حساسیت درس و تنوع مطالب و محدودیت زمانی و به منظور بهره برداری هر چه بیشتر به نکات ذیل توجه نمایند.

۱- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب کامل بحث ها را مطالعه نمایند و در صورت وجود هر گونه اشکال و سوالی در ساعتهای مشاوره بامدرس مربوطه مطرح نمایند.

۲- به حضور منظم توام با آمادگی در تمام جلسات اهمیت دهید. (غیبت در کلاس در ارزشیابی تأثیر دارد).

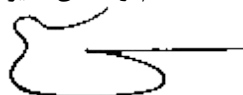
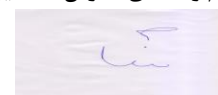
۳- در پرسش جلسات پرسخ و پاسخ شرکت فعال داشته باشید.

۴- نسبت به ارائه پروژه مرتبط با درس اقدام نماید.

نام او امضای مسئول EDO دانشکده:

نام او امضای مدیر گروه:

نام و امضای مدرس: افشین گودرزی

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: ۹۸/۶/۲۶

تایید مدیر گروه و امضاء

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده است ☐ خیر ☒ بله

جدول زمانبندی درس کمک های اولیه

روز وساعت کلاس: شنبه ها ۱۸-۱۶ کلاس: ۱۴

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۸/۶/۲۳	آشنایی دانشجویان با شرایط بحرانی ، و ارزیابی بیمار	گودرزی
۲	۹۸/۶/۳۰	احیاء پایه ۱ (ایست تنفسی ، باز کردن راه هوایی و تنفس مصنوعی و ...)	گودرزی
۳	۹۸/۷/۶	احیاء پایه ۲ (ایست قلبی ، ماساژ قلبی و برقراری گردش خون و ...)	گودرزی
۴	۹۸/۷/۱۳	انواع زخم و خونریزی و اقدامات اولیه در آنها	گودرزی
۵	۹۸/۷/۲۰	انواع شوک و اقدامات اولیه در هر یک از آنها	گودرزی
۶	۹۸/۸/۴	آزمون میان ترم و آسیبهای استخوان ، مفاصل و عضلات و اقدامات اولیه درمانی در آنها	گودرزی
۷	۹۸/۸/۱۱	ومهارتهای پانسمان ، بانداز و آتل بندی	گودرزی
۸	۹۸/۸/۱۸	فوریتهای محیطی (گرما زدگی ، سرما زدگی و ..) و اقدامات اولیه درمانی	گودرزی
۹	۹۸/۸/۲۵	سوختگیها و اقدامات اولیه درمانی	گودرزی
۱۰	۹۸/۹/۲	مسمومیت ها ۱ (مسمومیت خوراکی و مونوکسید کربن) و اقدامات درمانی	گودرزی
۱۱	۹۸/۹/۹	مسمومیتها ۲ (نیش حشرات و مار گزیدگی)	گودرزی
۱۲	۹۸/۹/۱۶	روشهای حمل مصدوم	گودرزی

جدول زمان بندی عملی

زمان: شنبه ها و دوشنبه ها ۱۸-۱۶ کلاس: پراتیک

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۸/۹/۱۸	احیاء پایه ۱ (ایست تنفسی و مانورهای باز کردن راه هوایی)	گودرزی
۲	۹۸/۹/۲۳	احیاء پایه ۱ (مدیریت راه هوایی و روشهای تنفس مصنوعی)	گودرزی
۳	۹۸/۹/۲۵	احیاء پایه ۲ (، ماساژ قلبی و برقراری گردش خون)	گودرزی
۴	۹۸/۹/۳۰	آشنایی بانحوه کار با تجهیزات مورد استفاده در درمان شوک	گودرزی
۵	۹۸/۱۰/۲	مهارتهای پانسمان	گودرزی

گودرزی	بانداز و آتل بندی	۹۸/۱۰/۷	۶
گودرزی	آشنایی با تجهیزات حمل مصدوم و اصول جابجایی حمل مصدوم	۹۸/۱۰/۹	۷
گودرزی	روشهای حمل مصدوم	۹۸/۱۰/۱۴	۸